

De wet, politiek en vrienden worden met de tijd.

Waar is het fundament waarop we onze samenleving bouwen? De keuzes die we in het stembokje maken, bepalen onze interpretatie van een rechtvaardige samenleving. De veelheid aan politieke partijen laat de gekleurde zien wat betreft de betekenis van dit begrip. Wetgeving, die vorm moet geven aan rechtvaardigheid, wordt vanuit de politiek naar de samenleving opgelegd. Wat mist is de impact op de mensen die ermee werken. We kijken naar recht als middel zonder het beoogde doel ervan terug te halen. Versnippering van processen leidt er vervolgens toe dat het fundament er niet meer toe doet, terwijl het daar ooit voor was bedacht. Help, huh?

In hoeverre is het mogelijk om wetgeving in dialoog vorm te geven in plaats van achteraf te corrigeren in de rechtszaal als de boel is geëscaleerd? Sociale media zorgen ervoor dat iedere samenhang en nuancering ontbreekt in de berichtgeving. Hierdoor krijgen we slechts een deel van de werkelijkheid mee, die we in zijn geheel wel bestempelen als de realiteit. Daarmee bereiken we polarisatie, omdat oordelen en incidenten leidend worden voor de dagelijkse praktijk. We zien dit op individueel niveau, denk aan Instagram en Facebook. Op maatschappelijk niveau komen incidenten en wantrouwen rechtstreeks terecht in de politiek. Waarop vanuit paniek wordt gereageerd en vice versa. Hoe bouwen we een brug tussen wetgeving en de beoogde werking?

We willen weten waarom wat gebeurt en verdiepende vragen stellen. Interpretatie komt voort uit denkbeelden over de wereld. Als we dat weten, hoe we de wereld zien en waarom, volgt het besef dat we heel veel niet weten. Dat is eng en daardoor kunnen we in paniek raken. Is dat nodig? Als er geen antwoorden of oplossingen zijn zoals we tijdenlang gewend waren, kan de onzekerheid toeslaan. Technologie biedt even een uitkomst met alle mogelijke oplossingen van dien. Tijdelijk is het verbindend, maar ook is de zekerheid die technologie ons kan bieden een bubbel. Dan wordt tijd je beste vriend, want vandaag is morgen het verleden.

Wetgeving en rechtvaardigheid zijn twee verschillende dingen. Er zit frictie in de totstandkoming van de wetgeving als de aannahme is dat rechtvaardigheid bij de besluitvorming is meegenomen. In de praktijk kan dit anders werken. 'Wet is wet' krijgt dan een andere lading, namelijk één die voor uitsluiting zorgt. We zijn constant online en reactief. De kunst is om betekenis te geven aan een gebeurtenis in plaats van enkel erop te reageren. Deelnemen omdat je betrokken bent vanuit je rol of als persoon, tegelijkertijd is het belangrijk om daarnaast afstand te nemen. Tijd en ruimte nemen om betekenis te geven aan de gebeurtenis die recht doet aan wat er speelt. De context meenemen, ervaring opbouwen, door betekenis te geven aan het geheel van onze waarnemingen. Bovendien is het aan ons geworden om die waarneming te identificeren, te benoemen en te delen.

Petra van Driel
Jurist, onderzoeker en auteur
petravdriel@hotmail.com

Klaas Brongers
Lid RvA KNVI
k.brongers@solutions4u.nl